

บันทึก

เรื่อง การหักเงินประกันเพื่อชำระค่าอากรที่ขาด

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยหนังสือที่ ๔๗๗๗/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ความว่า กระทรวงการคลังได้ขอร้องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหาของกรมศุลกากร เรื่องการหักเงินประกันเพื่อชำระค่าอากรที่ขาด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาปัญหาดังกล่าวพร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงการคลัง ซึ่งได้ให้ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ว่า บริษัทช่วยเหลือฯ ได้นำสินค้ากักยานบรรทุกทางรถไฟเข้ามายังกรุงเทพฯ โดยนำเข้าทางด่านศุลกากรท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย และได้ชำระค่าอากรขาเข้าตามที่ด่านศุลกากรท่าบ่อเรียกเก็บตามน้ำหนักของกักยานแล้ว แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรกองสารวัตรได้ตรวจสอบและพิจารณาแล้วเห็นว่า สินค้ากักยานเป็นของต้องเสียอากรขาเข้าตามพิกัดอัตราอากรขาเข้า ประเภทที่ ๑๙๘ อัตราร้อยละ ๒๕ ของราคาอากรขาเข้าซึ่งด่านศุลกากรท่าบ่อเรียกเก็บไว้ครั้งแรกโดยคิดตามน้ำหนักของสินค้านั้น จึงไม่เป็นการถูกต้อง กรมศุลกากรจึงได้สั่งให้ด่านศุลกากรท่าบ่อประเมินราคาสินค้ากักยานรายนี้และเรียกเก็บอากรเสียใหม่ ซึ่งด่านศุลกากรท่าบ่อได้ประเมินราคากักยานและเรียกเก็บอากรร้อยละ ๒๕ ของราคาประเมินและทางบริษัทก็ได้ชำระให้ไปแล้ว แต่ปรากฏว่าในระหว่างนั้นบริษัทช่วยเหลือฯประสงค์จะขอรับกักยานไปก่อน กรมศุลกากรจึงได้ให้วงเงินประกันไว้เป็นจำนวน ๒๒๐,๐๐๐ บาท แล้วอนุญาตให้บริษัทรับกักยานรายนี้ไปครั้นต่อมาปรากฏว่าราคาสินค้ากักยานที่ด่านศุลกากรท่าบ่อประเมินไปแล้วนั้นเป็นราคาต่ำกว่า ราคา เอฟ.โอ.บี.กรุงเทพฯ เป็นอันมาก ซึ่งถ้าได้ถือราคา เอฟ.โอ.บี.กรุงเทพฯ เป็นราคาประเมินแล้ว เงินค่าอากรจะขาดไปถึง ๑๕๙,๓๒๕ บาท กรมศุลกากรจึงได้สั่งให้ด่านศุลกากรท่าบ่อประเมินราคาสินค้ารายนี้ใหม่ และเรียกเก็บเงินค่าอากรที่ขาดนี้เพิ่มขึ้นอีกต่อมาบริษัทช่วยเหลือฯได้ยื่นคำร้องขอเงินประกันจำนวน ๒๒๐,๐๐๐ บาท นี้คืนจากกรมศุลกากรจึงเกิดเป็นปัญหาคือ กรมศุลกากรจะไม่ยอมคืนเงินประกันรายนี้ให้ทั้งหมด จะหักเอาค่าอากรขาเข้าส่วนที่ขาดไว้ จะกระทำได้เพียงใดหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า การเสียค่าอากรขาเข้าสำหรับกักยานรายนี้จะต้องเสียอากรในอัตราร้อยละ ๒๕ ของราคากักยาน ไม่ใช่เสียตามราคาน้ำหนักดังที่ด่านศุลกากรท่าบ่อเรียกเก็บครั้งแรก ฉะนั้นการที่กรมศุลกากรมีคำสั่งครั้งแรกให้ด่านศุลกากรท่าบ่อเรียกเก็บอากรในอัตราร้อยละ ๒๕ ของราคากักยานนั้น กรมศุลกากรชอบที่จะทำได้ เพราะด่านศุลกากรท่าบ่อเรียกเก็บอากรไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย แต่เมื่อทางด่านศุลกากรท่าบ่อได้เรียกเก็บอากรครั้งหลังโดย

ประเมินราคากำยานและเรียกเก็บอากรในอัตราร้อยละ ๒๕ ของราคาประเมินไปแล้ว ปัญหาที่ว่า ถ้าการประเมินราคาสินค้านั้นต่ำไป กรมศุลกากรจะมีอำนาจสั่งให้ประเมินใหม่เพื่อเรียกเก็บอากรให้สูงขึ้นได้หรือไม่ โดยที่ไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายให้อำนาจกรมศุลกากรที่จะกระทำเช่นนั้นได้ ฉะนั้น การประเมินราคาสินค้าเพื่อเรียกเก็บอากรขาเข้าที่เจ้าหน้าที่ด่านศุลกากรได้กระทำไปในครั้งหลัง และได้เรียกเก็บอากรขาเข้าไว้ถูกต้องตามประเภทและพิกัดอัตราที่กฎหมายกำหนดแล้ว ก็ต้องเป็นอันยุติเพียงนั้น การอ้างว่าการประเมินราคาต่ำไปนั้น น่าจะเป็นเรื่องความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ศุลกากรเอง ถ้ายอมให้มีการประเมินราคาเพื่อเรียกอากรขาเข้าเพิ่มขึ้นใหม่ได้เช่นนี้แล้ว ก็จะมีการประเมินราคากันใหม่ไม่มีที่สิ้นสุด ฉะนั้น ตามปัญหาที่ถามมากรมศุลกากรจึงไม่อาจสั่งให้ทำการประเมินราคาใหม่ และไม่มีสิทธิที่จะหักเงินประกันรายนี้

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๐๐